Dlaczego edukacja na zewnątrz?
Przykłady praktyki edukacyjnej.

Czym jest edukacja outdoorowa – edukacja na zewnątrz ?

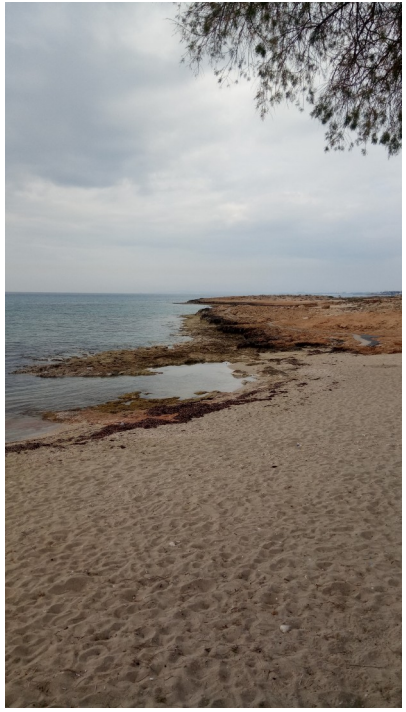

Dziedzina pedagogiki popularna m.in. w Wielkiej Brytanii, Niemczech czy USA. W chwili obecnej w Polsce dopiero zyskuje na znaczeniu.

W literaturze zachodniej istnieje kilka równoległych definicji tego nurtu.

W praktyce, outdoor education oznacza zazwyczaj zorganizowany proces uczenia się poprzez samodzielne doświadczenie oraz eksperymentowanie. Zdobywanie wiedzy i umiejętności odbywa się podczas zajęć w plenerze. Natura jest środkiem, tłem oraz pretekstem do uczenia się. Nauczyciel występuje w roli towarzysza, mentora, trenera – a nie tylko osoby podającej wiedzę. Charakterystycznymi formami wykorzystywanymi w OE są gry zespołowe na świeżym powietrzu, wędrówki i ekspedycje.

Czym jest edukacja outdoorowa – edukacja na zewnątrz ?

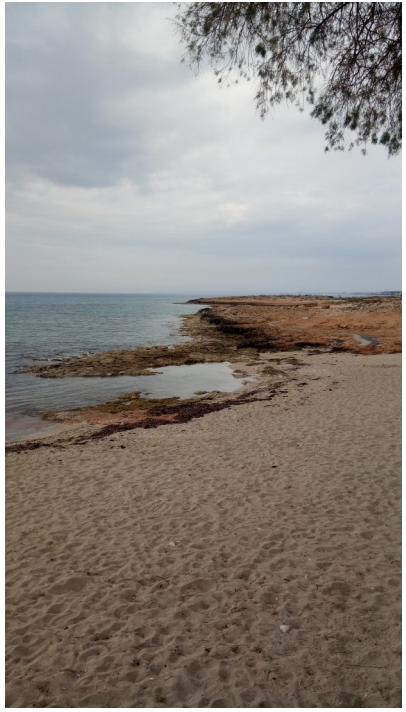

Działania outdoor education najczęściej nastawione są na kształtowanie tzw. umiejętności miękkich.
Ich celem jest wzrost wzajemnego zaufania w grupie (oraz uczniów do nauczyciela), umiejętności negocjacji, skutecznej komunikacji. Zajęcia na zewnątrz tworzą dobra okazję do poszukiwania niestandardowych rozwiązań. Składa się to na budowanie kapitału społecznego, niezmiernie potrzebnego w dzisiejszych czasach.

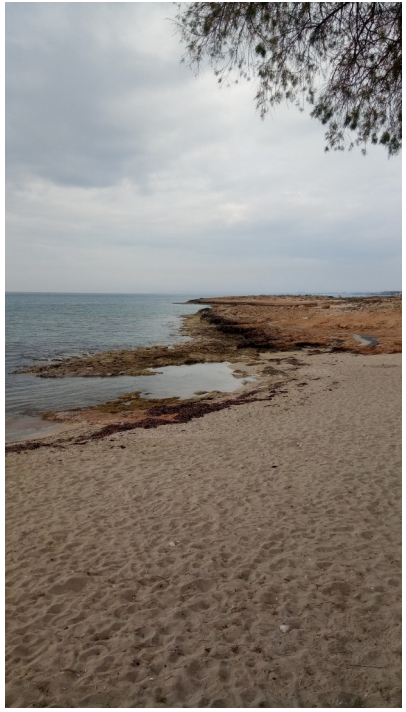

Czym jest edukacja outdoorowa – edukacja na zewnątrz ?

Osobnym nurtem w ramach OE jest program **Learning Outside the classroom**, który koncentruje się na realizacji podstawy programowej poza murami szkoły (w tym nurcie realizowaliśmy większość naszych działań projektowych). Twórcy tego nurtu postrzegają klasę szkolą jako nienaturalne środowisko do nauki i tam gdzie to możliwe, chcą realizować proces nauczania w środowisku naturalnym. Nie oznacza to jedynie działań w plenerze. Uczenie się poza klasą może być realizowane w formie wyprawy do muzeum, parków nauki czy gier miejskich - kluczowe jest uczenie się przez prawdziwe doświadczenie.

Czym jest edukacja outdoorowa – edukacja na zewnątrz ?

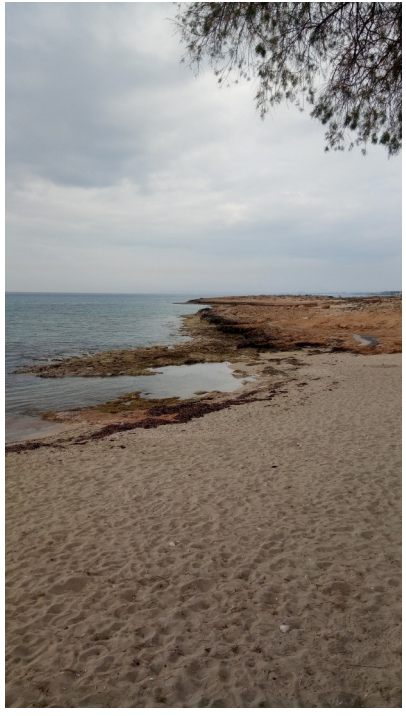

Outdoor education, wywodzi się z filozofii nauczania Johna Deweya.
Podstawowe zasady stosowane w tym modelu edukacji:

- człowiek uczy się sam, a nie jest nauczany
- efektywniej uczymy się w grupie
- „challange by choice” nie ma przymusu działania
- „learning by doing” uczymy się poprzez realne doświadczenie
- w uczeniu się wykorzystuje się model Cyklu Kolba, teorię stylów uczenia się, współczesną wersję tzw. Piramidy Maslowa, Paradygmat Doświadczenia Przygody Martina&Priesta,
- wykorzystuje się transfer wiedzy z doświadczenia do „realnego życia” za pomocą wspólnych podsumowań
- Nauczyciel jest towarzyszem, a nie przekaźnikiem wiedzy
- Proces uczenia się odbywa się w bezpiecznej atmosferze (bezpieczeństwo emocjonalne, fizyczne, społeczne)
- Zamiast ocen informacja zwrotna

Korzyści z prowadzenia zajęć edukacyjnych na zewnątrz

Edukacja na zewnątrz to przede wszystkim możliwość zdobycia nowego **doświadczenia** – gdy czegoś doświadczamy zapamiętujemy to na dłużej niż gdy tylko o tym słyszymy.
Wiedza zdobyta poprzez doświadczenie jest bardziej trwała, także dlatego, że do kodowania wykorzystujemy wiele kanałów; nie tylko wzrok i słuch jak w klasie, ale także węch, dotyk, ruch…..

Korzyści z prowadzenia zajęć edukacyjnych na zewnątrz

Inkluzja doświadczenia pełni w edukacji na zewnątrz ważną funkcję.
Zdobyte umiejętności i wiedzę przynosimy ze sobą do klasy i włączamy je do codziennej nauki.

Korzyści z prowadzenia zajęć edukacyjnych na zewnątrz

Kształtowanie umiejętności miękkich -wykorzystywanych w większości współczesnych zawodów.
Atrakcyjne zajęcia w plenerze pozwalają uczniom lepiej poznać siebie nawzajem, a nauczycielom odkryć drzemiące w uczniach talenty.
Pokonywanie swoich ograniczeń buduje w uczniach poczucie własnej wartości.
Zajęcia w plenerze pozytywnie wpływają na kształtowanie u uczniów **relacji z naturą**, będąc jednocześnie profilaktyką chorób cywilizacyjnych.
Nie zapominajmy, że taka forma zajęć jest zazwyczaj lubiana przez uczniów.

Inspiracje na prowadzenie zajęć na zewnątrz zdobyte podczas kursu Environmental and Outdoor Education in Non-Formal settings

Muzea I miejsca historyczne

- Dają możliwość przeprowadzenia ciekawych lekcji historii, wiedzy o społeczeństwie, sztuki oraz przyrody

- Poznanie historii regionu w którym się żyje ma pozytywny wpływ na poczucie własnej tożsamości i poczucie zakorzenienia.

Przestrzeń miejska

Eksplorowana podczas wycieczek poza swoje miejsce zamieszkania, ale także w swojej miejscowości daje możliwość:

- poznania problemów społecznych
- rozmowy z mieszkańcami (czasem w innym języku)
- obserwacji życia codziennego
- zadawania pytań i szukanie na nie odpowiedzi po powrocie w książkach i internecie

Inspiracje na prowadzenie zajęć na zewnątrz zdobyte podczas kursu Environmental and Outdoor Education in Non-Formal settings

Przyroda
W najbliższej okolicy:
- PLAŻA
- w naszym wypadku może to być teren nad Odrą
- poznajemy zwierzęta żyjące w naszej rzece
- otoczenie przyrody sprzyja wszelkiego rodzaju zajęciom i ćwiczeniom relaksacyjnym i zwiększającym uważność

LAS
- Przebywanie w lesie wycisza, wpływa pozytywnie na równowagę, odprężenie, pogłębienie oddechu.
- Korzyści edukacyjne:
  - poznanie lokalnych gatunków zwierząt i roślin
  - liczenie, przeliczanie
  - można wykorzystać literackie opisy przyrody
- Doskonałe miejsce do przeprowadzenia gry terenowej

Przykłady edukacji outdoor zrealizowane w SOS-W

- wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego “Pegaz” w Stawach, zajęcia plenerowe dotyczące ekologicznej hodowli winogron
- Smaki Cypru warsztaty kucharskie
- zbieranie z uczniami kwiatów czarnego bzu oraz wykorzystanie ich podczas warsztatów z ekokosmetyków
- Zorganizowanie uczniom czasu podczas przerw na podwórzu szkoły
- Zajęcia z zakresu bezpieczeństwa- przeprowadzone przestrzeni miejskiej
- Ze względu na pandemię i związane z nią ograniczenia wiele zaplanowanych aktywności (np. warsztaty pszczelarskie, konkurs ekologiczny) zostało przeprowadzonych on-line lub przeniesione je na inny termin.

Dziękujemy za uwagę

Dominika Barańska
Kinga Tietz
Jarosław Szymczak
Mariusz Zając